

VERZUIMPAPER HBO 2016

gebaseerd op de verzuimgegevens over 2015

Jaarlijks brengt Zestor, op verzoek van cao-partijen, een paper ziekteverzuim uit met gegevens over het verzuim in het hbo.

De verzuimcijfers zijn aangeleverd door 35 van de 37 hogescholen, dit komt neer op een respons van 95%. Hiermee geven deze cijfers een betrouwbaar beeld over het verzuim in de hbo-sector. Deze verzuimpaper is gebaseerd op gewogen gemiddelden van de verzuimcijfers over 2015.

Het gemiddelde verzuimpercentage over 2015 bedraagt 4,0 procent en vertoont hiermee een lichte daling ten opzichte van het jaar ervoor (2014: 4,2%).

Volgens het CBS was het ziekteverzuim het hoogst in het onderwijs, de zorg en het openbaar bestuur. Onderstaande cijfers van het CBS over 2015 laten zien dat het hbo met 4,0 % gunstig afsteekt ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het onderwijs (4,9 %). Het landelijke gemiddelde van alle sectoren is volgens het CBS licht gestegen van 3,8% in 2014 naar 3,9% in 2015. Hiermee is het gemiddeld verzuim binnen het hbo slechts 0,1% hoger dan het landelijke gemiddelde.

Verzuimcijfers 2015		1 ^e kwart.	2 ^e kwart.	3 ^e kwart.	4 ^e kwart	2015 Jaargemiddelde
CBS	Alle sectoren	4,4 %	3,7 %	3,5 %	3,9 %	3,9 %
	Onderwijs	5,6 %	4,9 %	4,2 %	5,0 %	4,9 %
Zestor	hbo	-	-	-	-	4,0 %

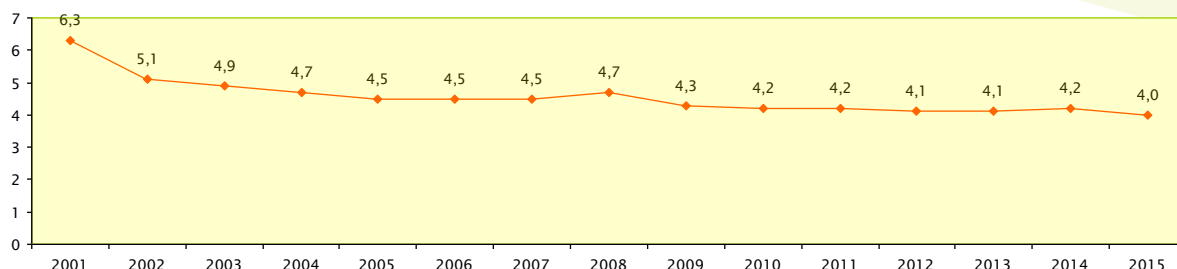
Onderstaande tabel bevat een overzicht van de belangrijkste verzuimindicatoren voor het hbo in de periode 2011 t/m 2015:

hbo	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Verzuimpercentage</i>	4,2 %	4,1 %	4,1 %	4,2 %	3,9 %
<i>Verzuimfrequentie</i>	0,93	0,93	0,89	0,78	0,76
<i>Verzuimduur (in dagen)</i>	17,1	16,6	17,0	20,2	21,3

Verzuimpercentage

Het verzuimpercentage geeft het gemiddelde aantal zieke werknemers weer per honderd werknemers. Onderstaande grafiek geeft een beeld van het verzuimpercentage in het hbo tot en met 2015.

Grafiek 1: verloop gemiddelde verzuimpercentage hbo 2001-2015

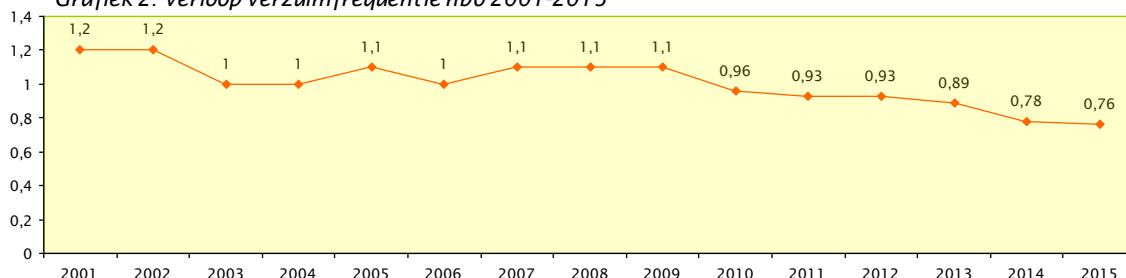

Het ziekteverzuim in Nederland heeft sinds 2009 een daling ingezet dat volgens het CBS mogelijk verband houdt met de economische crisis in die periode. De laatste jaren schommelt het landelijke ziekteverzuim voor alle bedrijfstakken rond de vier procent. Het gemiddelde voor de sector hbo is steeds dichterbij het landelijke gemiddelde gekomen.

Verzuimfrequentie

De verzuimfrequentie geeft het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer per jaar aan. In 2015 hebben de medewerkers zich gemiddeld 0,76 maal ziek gemeld.

Grafiek 2: verloop verzuimfrequentie hbo 2001-2015

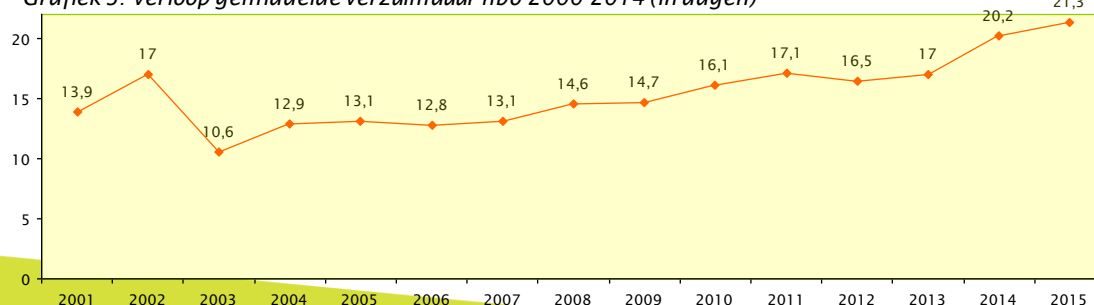

De verzuimfrequentie, oftewel het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer in het kalenderjaar, is met 0,76 relatief laag te noemen. Dit betekent dat, ten opzichte van voorgaande jaren, werknemers zich gemiddeld genomen minder vaak ziek melden.

Verzuimduur

De gemiddelde verzuimduur geeft aan hoeveel dagen gemiddeld verzuimd wordt per verzuimmelding. Deze is in 2015 gestegen, namelijk van 20,2 naar 21,3 verzuimdagen. Een daling van de verzuimfrequentie zorgt bij organisaties in de regel voor een stijging van de gemiddelde verzuimduur. Dit effect is te zien in onderstaand grafiek.

Grafiek 3: verloop gemiddelde verzuimduur hbo 2000-2014 (in dagen)

Categorieën personeel

Bij de invoer van verzuimgegevens wordt onderscheid gemaakt in 'verplichte' en 'niet verplichte' rubrieken. Onderstaande informatie is gebaseerd op een lagere respons dan bovengenoemde gegevens. Dit komt doordat niet alle hogescholen gegevens hebben ingevoerd over categorieën van personeel.

Geslacht

Verzuim onder vrouwelijke medewerkers binnen het hbo bedraagt in 2015 ongeveer 1,0 procentpunt hoger ten opzichte van mannen. Deze meting is gebaseerd op de invoer van 24 van de 37 hogescholen (65%). Ook landelijke verzuimcijfers van het CBS tonen een gemiddeld hoger verzuim onder vrouwelijke medewerkers. Hierin zijn zwangerschap- en bevallingsverzuim niet meegenomen. Ten opzichte van 2014 is het verschil in het verzuimpercentage tussen mannen en vrouwen iets kleiner geworden.

Onderwijzend / Ondersteunend personeel

Verzuim bij ondersteunend personeel (OOP) is 0,9 % hoger dan bij onderwijsgevend personeel (OP). Deze meting is gebaseerd op 21 van de 37 hogescholen (57%). Het jaar daarvoor bedroeg het verschil nog 1,0 %.

Leeftijd

Indien het verzuimpercentage wordt uitgesplitst naar leeftijdscategorieën dan is te zien dat het gemiddelde ziekteverzuimpercentage toeneemt met de leeftijd. De gegevens in onderstaand tabel zijn gebaseerd op de invoer van 15 hogescholen. Omdat de gegevens op een andere wijze zijn verzameld, is geen vergelijking te maken met het voorgaand jaar.

Leeftijdsklassen	tot 24 jaar	25-34	35-44	45-54	55 en hoger
Verzuimpercentage	1,28%	2,63%	4,11%	4,21%	5,09%

Aanbevelingen

In het hbo schommelt het gemiddelde verzuim de laatste paar jaar rond de 4%. Onderlinge verschillen tussen hogescholen kunnen groot zijn. Er valt winst te behalen op de volgende punten:

- Hogescholen of organisatieonderdelen zoals faculteiten of instituten met een verzuim boven de 4,5% doen er goed aan om een nader onderzoek te doen naar de oorzaken.
- Bij langdurig verzuim blijft het advies 'zoom in op het individuele verzuimgeval' en betrek ook de medewerker zelf bij het opstellen van een plan van aanpak.
- Faciliteer de leidinggevendenden met een verzuimtraining, waarin aandacht is voor verzuimpreventie.
- Breng een bezoek aan collega hogescholen van vergelijkbare omvang om je te laten inspireren over de verzuimaanpak. Zestor heeft toegang tot een breed netwerk van professionals die zich bezighouden met gezondheidsbeleid en kan je desgewenst in contact brengen. Tevens vind je informatie en praktijkvoorbeelden op www.arbocatalogushbo.nl